

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. Za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnina z ozirom na visokost pošline. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobri došli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno znižata.

Štev. 24.

V Ptuj, v nedeljo dne 17. junija 1917

XVIII. letnik

Premalo vislic!

V državnem zboru je podal ministerski predsednik grof Clam vladino izjavo, kateri je sledil živahni razgovor. Vsakega pravega Avstrijca pa je moralo naravnost v srca zaboleti, ko je čital posamezne govore. Sredi v največji vojni svetovne zgodovine, ko krvavijo stotisoči za čast domovine, si upajo posamezni poslanci v neverjetni predrznosti pred vsem svetom dokumentirati svoje nepatriotične, fanatične misli!

Govornik Čehov dr. Stransky — da omenimo prvega te vrste ljudi — je dejal, da se mora v tem hipu spominjati dr. Kramara in drugih čeških veleizdajalcev... To označuje vse mišljenje češke politike. Navadne veleizdajalce, ki bi se jih v vsaki drugi državi brez nadaljnje ceremonije na najbližnjo poulično svetilko obesilo, se proglašajo v avstrijski državni zbornici za nekake mučenike, zaradi njih grozi en češki jud z revolucijo...

Pa kaj bi se vznemirjali zaradi Čehov, katerih politika nam je itak od začetka vojne sem znana. Saj gotove razmere tudi pri nas v slovenskih pokrajinah niso boljše!

V državni zbornici je imel tudi dr. Anton Korošec, vodja slovensko-klerikalne stranke, govor ednake vsebine in ednakih misli. Dejal je m. dr., da je avstrijsko ministereškega predsednika napačno, se pečal z Bosno, Dalmacijo in Hrvaško in zakričal konečno v skoraj histerični razburjenosti:

Grozovito bojišče na Krasu.

Luigi Barzini poroča v „Corriere della sera“:

Na vsem svetu ni takega bojišča, kakršno je naše, na katerem ima vsak odtok svoje prav osebno obilje, svoj izrazit, samo njeinu lasten značaj. Vrhovi, sedla, globeli, griči, na katerih se bije boj, dobivajo v naši fantaziji oblike groteskni živih bitij, katerih vsako ima svojo lastno taktiko, svoj skrajno osebni bojevalni način. Proti vsakemu teh kamenitih sovražnikov se treba drugače boriti. Divji, ogromni Kuk je razbijal kakor kak brutalni orjak, ki postavlja vse na en udarec, in ko je premagan, se ne dviga več. Masiv Vodice je atlet, ki se bosno bije okoli sebe, ko se že dotika tal s pleči, se skuša zopet dvigniti in grize nasprotnika in ga razpraska. Tu so vrhovi, ki napadajo, sedla, ki se branijo obupno do skrajnosti, grebeni, ki se ne zde nevarni, pa vabijo potuhnjeno v zaselo. Tako močno jih čutimo, kot živa bitja, da si ločimo glave radi njihovih namenov, kakor da bi se koncentrirala posebna sovražnost za temi srditimi gorskimi čeli, katerih se morejo Avstrijci poljubno posluževati. Najgroznejše ovire nam stavlja v resnici narava na pot. Nekoč so tvorili strelski jarki višoč se črto,

Ako jeto, kar Slovenci hočejo, veleizdajstvo, potem imamo premalo vislic, da bise vse te veleizdajalce obesilo. Konečno je prosil ta politični kaplan iz Maribora Čeha, Rusine in Poljake, da naj mu pomagajo v njegovem stremljenju, češ, da jim bodo tudi on s svojo stranko pomagal. Govoril je tako oestro, da ga je moral predsednik — slovenski podpredsednik Pogačnik! — k redu poklicati.

Dostaviti bi temu ne imeli veliko. Dr. Korošec pravi torej, da imamo premalo vislic za slovenske izdajalce, češ da vse slovensko ljudstvo zasleduje iste cilje kakor on in njegova stranka. Proti temu protestira slovensko ljudstvo najodločnejše! Ni res, da bi slovensko ljudstvo zasledovalo veleizdajalske cilje in ravno tako ni res, da bi se ogrevalo za ideje Korošca ter njegove klerikalne stranke. Slovensko ljudstvo je pošteno avstrijskega mišljenja in hoče to i zanaprej biti. Slovensko ljudstvo ne pozna hinavstva onih farizejev, ki sanjarijo še sedaj o „jugoslovanski državi“. Slovensko ljudstvo in parlamentarni njegovi voditelji so dva pojma in dva tabora.

Morda ima kaplan Korošec prav, da je premalo vislic. Pa ne za ljudstvo, ki trpi in krvavi v tej vojni, marveč za peljivce ljudstva, ki delajo še zdaj v najresnejšem času zmešnjave in sovražstvo, namesto da bi izvrševali pošteno gospodarsko delo za ljudstvo. Prav imate, dr. Korošec,

sedaj so na daleč razpleteno cestno omrežje, ki teče na vse smeri, se izkroži do najfanatičnejših arabesk in tvori na vsaki točki nepregledno množino zaporednih ovir. Tako so naložene, da čeprav se ena črta vpogne, pa takoj druge od strani in nasproti prevzamejo obrambo. Napadalci, ki so prodrli v najsprednejše järke, vidijo, blodeci po hodnikih, da so zajeti od nadaljnjih strelskih jarkov. Težave takega bojevanja so bajne.

Še 22. maja je počival molk na centralnem masivu Krasa. Nato je izbruhnil najbolj divji, najgrši, najstrašnejši ognjeni vihar, ki smo ga doživeli v tej vojni, morda je bil najogromnejši vseh bitk. Ako prekoračis zapadne kraške višine, one zgodovinske kope, na katerih cvetete vsaka cvetka iz kapelj krvi, se ti odkrije nakrat velikanski panorama oblakov, ki jih biča vihar, kaos tlečih, divje se gibajočih, mnogobarvnih sopar, tako da sodiš, da gledaš nevihto z bizarnimi bliski z višine. Tako je, kakor da bi bil od Fajtega hriba do morja ves Kras peklenski kotel, ki bi hotel svet vtropiti v plamenih. Ako je burja nenadno vmes pribrla, so se podili žarki eksplozij, pripogibaje se sem in tja po nebu, kakor bi jih kdo podil, v plameničih plaščih, kakor armada duhov. Z vseh strani so blestele mirijade oliskov in tla so se tresla vsled

božji namestnik in ljudski zastopnik, prav imate, premalo vislic je za skrite veleizdajalce, ki so s svojo podlo nezvestobo v veliki meri to vojno zakrivali. Premalo vislic je, — premalo — — —

Svetovna vojska.

Zopetni italijanski poraz.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 7. junija. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Ob Soči je sovražnik večeraj svoje poskuse, dne 4. junija mu odvzete postojanke za vsako ceno nazaj pridobiti, z največjo ljutostjo nadaljeval. Bojišče od Jamiana je bilo zopet polje najljutejše borbe. Italijani se podlegli. Njih množinski napadi so se povsod pod težkimi izgubami razbili. Ostalo je zopet 30 očiščev in 500 mež v naši roki, tako da presega skupno število od 12. maja pripeljanih vjetih svoto 27.000 mež. — V Gailtalu bil je dne 5. junija en italijanski bojni dvokrovnik sestreljen. Oba letalca bila sta neranjena vjeta. Isti dan sunile so naše naskočne čete v pokrajini „Dreizinnen“ uspešno v sovražne postojanke. Včeraj živahnejši italijanski topovski ogenj v dolini Sugana in na visoki planoti „Sieben Gemeinden“.

Južno-vzhodno bojišče. V prostoru južno-vzhodno od Berata prepodile so naše varstvene čete sovražne oddelke nazaj v dolino Osuma.

Šef generalštaba.

brezkončnega grmenja. Kdor je Kras videl poprej, ga sedaj ne spozna več. Kostanjevica je izginila, je samo še kup belega gručca. Temnica je blede krpa na golem griču, nekoč pa je tičala v gozdovju. Nobenega drevesa ni več, nobenega travnika ni več, vsa visoka planota je puščava zmletoga kamenja s par sadnjimi pepelnobarvnimi grmiči. Kras je danes sličen kosu mrtvega planeta. Spominja na mesec, tako brezbarven, tako enoličen, tako mrtev je. Mrtvaški prt dima je neprodirljiv. Bitka infanterij preneha nevidno, v morju oblakov, ki daje temu borenju pravljisko veličino. Nepričakovano je dolina tako napolnjena dima, da se misli na napad s plinom in imajo vsi pripravljene plinovne maske.

Na skalo naslonjen gleda star general zamišljeno na grandiozno, gotovo ne mično sliko. Nagloma se obrne k oficirjem v polukrogu in pravi: „Rad bi vedel, kaj bi počel Napoleon, ako bi bil še na svetu; v moderni vojni, on, ki je mogel petsto korakov za svojo infanterijo s svojega konja pregledovati vso bitko“. Energičen, topel glas generala ga izda, tudi če se ne vidi njegove poteze. Cadorna je. Za trenotek razkrije nasmeh njegove zobe, potem se zopet zatopi v misli pred kadečim se peklenskim hrščem bitke.